

2016-06-02

Justitiedepartementet
L5
103 33 Stockholm

Remissyttrande: Integritet och straffskydd (SOU 2016:7)

RFSL har erbjudits möjlighet att yttra sig över betänkandet Integritet och straffskydd (SOU 2016:7). Vi har valt att lämna ett gemensamt yttrande tillsammans med RFSL Ungdom.

RFSL och RFSL Ungdom välkomnar förslaget till införandet av ett särskilt brott, olaga integritetsintrång, som kriminaliserar spridning av integritetskänsliga bilder och uppgifter. Vi anser dock att regeringen bör göra vissa förtydliganden vad gäller så kallad outning, att avslöja någons sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck utan dennes medgivande. RFSL och RFSL Ungdom är kritiska till att brottet olaga integritetsintrång endast ska avse sådant som ligger utanför det grundlagsskyddade området och menar att även integritetsintrång som sker genom publikationer som skyddas av tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen bör omfattas av den nya bestämmelsen.

Outning

Olaga integritetsintrång ska enligt betänkandet avse sådana intrång i en persons privatliv som sker genom att någon sprider:

- bild eller annan uppgift om någons sexualliv,
- bild eller annan uppgift om någons hälsotillstånd,
- bild eller annan uppgift om att någon utsatts för ett allvarligt brott,
- bild på någon som befinner sig i en mycket utsatt situation,
- bild på någons nakna kropp, eller
- annan liknande bild eller uppgift om någons privatliv.

Utredningen anger som exempel på sådant som bör omfattas av regleringen ”utförliga uppgifter om någons sexuella preferenser eller sexuella kontakter” samt ”uppgift om att någon genomgått ett könsbyte”. RFSL och RFSL Ungdom menar att utredningen är otydlig vilket kan skapa problem med tillämpningen av bestämmelsen.

Utredningen tar i sitt förslag inte fasta på att det kan vara integritetskränkande att få uppgifter om sin sexuella läggning spridda. Sexuell läggning omfattar mer än sexualliv och kan inte sägas falla under det som utredningen beskriver som ”utförliga uppgifter om någons sexuella preferenser eller sexuella kontakter”. Vi menar att spridning om uppgifter om en persons sexuella läggning ska anses vara olaga integritetsintrång och att detta bör framgå tydligt i den nya bestämmelsen.

Vad gäller könsidentitet och könsuttryck föreslår utredningen att det som en konsekvens av att spridning av bild eller annan uppgift om någons hälsotillstånd också blir straffbart att sprida uppgifter om att ”någon genomgått ett könsbyte”. RFSL och RFSL Ungdom vill påpeka att det byte av kön som sker är ett juridiskt byte av kön genom ändring i folkbokföringsregistret. Vården handlar om könsbekräftande vård.

Självklart behöver både spridande av uppgifter om könsbekräftande vård liksom spridande av uppgifter om byte av juridiskt kön omfattas av den nya bestämmelsen, men även andra uppgifter om könsidentitet eller könsuttryck behöver omfattas. Könsidentitet, könsuttryck och sexuell läggning handlar inte enbart om sexualliv eller hälsotillstånd. RFSL och RFSL Ungdom föreslår därför att regeringen tydliggör att olaga integritetsintrång också ska avse intrång i en persons privatliv som sker genom att någon sprider bilder eller annan uppgift om någons sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Det grundlagsskyddade området

RFSL och RFSL Ungdom anser att intrång i någons privatliv ska vara straffbart oavsett om det sker inom eller utanför det grundlagsskyddade området. Detta är särskilt viktigt eftersom många intrång i personers privatliv sker genom publiceringar på olika webbplatser, webbplatser som enkelt kan registrera sig och på så sätt undgå att träffas av den nya bestämmelsen om olaga integritetsintrång. Vi önskar att regeringen ser över möjligheten att ändra i grundlagens bestämmelser så att personer erbjuds skydd för sitt privatliv även gentemot grundlagsskyddade publikationer.

Magnus Kolsjö
Vice förbundsordförande RFSL

Frank Berglund
Förbundsordförande RFSL Ungdom